

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
(ВИРОБНИЧА АСИСТЕНТСЬКА)

Рівень освіти другий (магістерський)

Освітня програма Соціальна педагогіка

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання курсу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Науково-педагогічна практика (виробнича асистентська)
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	основна
Курс/семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Тривалість – 4 тижні Самостійна робота – 180 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Науково-педагогічна (виробнича асистентська) практика є логічним продовженням теоретичного навчання здобувачів освіти, важливою складовою і завершальним етапом професійно-педагогічної підготовки фахівців.

Метою науково-педагогічної (виробничої асистентської) практики на другому (магістерському) рівні вищої освіти за галуззю знань 23 Соціальна робота, спеціальністю 231 Соціальна робота у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» є закріплення знань здобувачів освіти з питань організації і форм здійснення навчально-виховного процесу, їх наукового та навчально-методичного забезпечення; формування вмінь і навичок опрацювання активних методик викладання соціально-педагогічних дисциплін; формування вміння вирішувати конкретні методичні завдання згідно умов педагогічного процесу; виховання в студентів магістратури потреби систематичного поновлення і творчого застосування теоретичних знань і практичних навичок; розвиток педагогічних компетенцій, узагальнення, систематизація та поглиблення загальнопедагогічних знань, умінь і навичок виховної роботи зі студентами ЗВО, підготовка магістрів до виконання основних функцій наставника академічної групи.

Основними *завданнями* науково-педагогічної (виробничої асистентської) практики є:

– формувати у здобувачів освіти вміння проводити семінарські та практичні

заняття з соціально-педагогічних дисциплін із використанням сучасних методів та технологій навчально-пізнавальної діяльності;

– закріплювати, поглиблювати та узагальнювати отримані студентами психолого-педагогічні, методичні знання в процесі їх використання для вирішення конкретних навчальних завдань;

– формувати і розвивати професійні навички і вміння;

– формувати і розвивати навички творчого педагогічного пошуку, виробляти дослідницький підхід до викладацької діяльності;

– ознайомлювати з сучасними методиками викладання соціально-педагогічних дисциплін, вивчати передовий педагогічний досвід викладачів закладів вищої освіти;

– засвоїти ключові положення сучасної педагогіки вищої школи;

– сформувати власну педагогічну позицію щодо процесу виховання студентської молоді;

– сформувати досвід самостійного і творчого аналізу та оцінки педагогічних явищ і ситуацій у практиці роботи ЗВО;

– набути вмінь теоретичного проєктування та практичного конструювання навчально-виховного процесу, спрямованого на розвиток особистості студентів та їх творчу самореалізацію;

– працювати над розвитком педагогічного мислення, професійної самосвідомості;

– формувати у студентів психологічну готовність до роботи у закладах вищої освіти;

– поглиблення і розширення фахових компетентностей та застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики;

– формування у студентів-магістрів психолого-педагогічних умінь викладання соціально-педагогічних дисциплін у системі вищої школи;

– вироблення умінь організації основних форм навчання у ЗВО, застосування сучасних технологій і методик навчання;

– формування умінь професійного спілкування зі студентською аудиторією;

– виховання у магістрів досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проєктами.

ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

- ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності

- ФК 1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.
- ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.
- ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.
- ФК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.
- ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.
- ФК 6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.
- ФК 7. Здатність до професійної рефлексії.
- ФК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.
- ФК 9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.
- ФК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.
- ФК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.
- ФК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.
- ФК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.
- ФК 17. Здатність вивчати сучасні суспільні проблеми з метою діагностування, прогнозування, надання соціально-педагогічної допомоги й підтримки та здійснення різних напрямів соціально-педагогічної діяльності.
- ФК 18. Здатність ефективно реалізовувати освітній процес у ЗВО з урахуванням основних вимог до професійної діяльності педагога, викладача, використовуючи сучасні методи й інноваційні технології; ефективно вирішувати дослідницькі та інноваційні завдання у сфері освіти й соціальної педагогіки.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПРН 3. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.

ПРН 4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН 5. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних.

ПРН 6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН 7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

ПРН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН 9. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.

ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПРН 11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командування та координувати командну роботу.

ПРН 12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПРН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН 14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.

ПРН 15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

ПРН 16. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні.

ПРН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

ПРН 18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

ПРН 19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.

ПРН 20. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

ПРН 22. Викладати соціально-педагогічні дисципліни з використанням сучасних методик, інструментів і технологій; створювати сприятливе для здобувачів освіти відкрите освітнє середовище, спрямоване на забезпечення результатів навчання.

3. Структура курсу

<i>Етапи</i>	<i>Зміст, основні завдання</i>
Підготовчий	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з програмою асистентської практики. 2. Участь у настановчій конференції. 3. Вибір бази практики, прикріплення до керівника-методиста від кафедри.
Ознайомлювальний	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення організації діяльності на базі практики. 2. Визначення завдання взаємодії практиканта з керівником-методистом, вироблення стратегії роботи. 3. Вирішення труднощів, що виникають у практиканта, під час групових та індивідуальних консультацій з керівником від бази практики, викладачем-методистом кафедри.
Основний	<ol style="list-style-type: none"> 1. Заповнення щоденника практики у процесі проходження асистентської практики і складання на його основі звіту. 2. Відбиття у звіті набутих навичок і вмінь щодо практичної роботи, зокрема її поетапне планування, організації робочого часу, інформаційного пошуку, методики дослідження, аналізу категоріальних даних тощо. 3. Здійснення індивідуальної практичної роботи, підбір фактичного матеріалу для практичного застосування, а саме: підбір та опрацювання матеріалу для лекцій, складання планів практичних занять із обраної дисципліни, підготовка до проведення залікових занять,

	<p>підготовка до проведення виховних занять зі студентами.</p> <p>4. Узагальнення матеріалів науково-практичної роботи під час проходження практики.</p> <p>5. Оформлення матеріалів на основі результатів проходження практики здобувачами освіти.</p>
Підсумковий	<p>1. Студенти-практиканти повинні виконувати свою роботу згідно індивідуального графіку та плану роботи.</p> <p>2. Керівники-методисти асистентської практики контролюють відвідування студентами баз практики (згідно наказу), дотримання ними плану роботи, наявність необхідної документації, ставлення до своїх обов'язків та дисциплінованість. Керівник-методист від кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи має право контролювати записи, занесені у щоденник практики.</p> <p>3. Робота студентської групи та керівників-методистів практики, своєю чергою, контролюється завідувачем кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, факультетським керівником практики та відділом практики університету.</p>

4. Система оцінювання курсу

<i>Накопичування балів під час проходження практики</i>	
<i>Види навчальної роботи</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Відвідування бази практики та виконання завдань	25
Характеристика	10
Оформлення звітної документації та виконання індивідуального завдання	10
Підготовка та проведення залікових лекційних занять	10
Підготовка та проведення залікових семінарських (практичних) занять	10
Організація виховної роботи зі студентами за фахом (2 заходи).	10
Аналіз відвідуваних занять студентів-практикантів	5
Захист практики	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання курсу

Загальна система оцінювання практики	Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів, з них: 25 балів – за відвідування бази практики та виконання завдань; 10 балів – за характеристику з місця проходження практики; 10 балів – за оформлення звітної документації та виконання індивідуального завдання; 10 балів – за проведення залікових лекційних занять; 10 балів – за проведення залікових семінарських занять; 10 балів – за проведені вихлвні заходи зі студентами; 5 балів – аналіз відвідуваних занять студентів-практикантів; 20 балів – за захист практики.
--------------------------------------	---

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література: <i>Основна</i>	
1. Білан Л. Л. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Ніжин : ПП Лисенко, 2010. 399 с.	
2. Вайнола Р. Методика викладання дисциплін соціально-педагогічного циклу : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 140 с.	
3. Зозуляк-Случик Р. В. Наскрізна програма практики студентів педагогічного факультету спеціальності «Соціальна робота». Програма навчального курсу [для студ. вищ. навч. закл.]. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. 64 с.	
4. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.	
5. Капська А. Й. Методика викладання дисциплін соціально-педагогічного циклу : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 140 с.	
6. Козлова Г. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Одеса, 2014. 200 с.	
7. Лякішева А. В., Грицюк Л. К. Методика викладання навчальних дисциплін соціально-педагогічного напрямку студентам ВНЗ : навч.-метод. посіб. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 504 с.	
8. Положення про організацію та проведення практики у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/наказ-805.pdf	
9. Програми практик зі спеціальності «Соціальна педагогіка» :	

метод. посібник / [керівник групи упорядників: Б. І. Ковбас; упоряд.: Зозуляк-Случик Р. В., Березовська Л. І., Кулик І. В., Лемко Г. І., Михайлишин Г. Й., Петришин Р. А., Сабат Н. В.]. Івано-Франківськ : НАІР, 2015. 186 с.

10. Сабат Н. В. Програма виробничої (соціально-педагогічної) практики магістрів/спеціалістів у ВНЗ I-II рівня акредитації. Івано-Франківськ : НАІР, 2016. 32 с.

Додаткова

11. Агаркова Н. О., Васильєва С. О. Практичний досвід формування soft skills у студентів педагогічного ЗВО. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2021. № 8 (346). Ч. 2. С. 185–194.

12. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. / Стинська В. В., Прокопів Л. М., Нагачевська З. І., Савчук Б. П., Стражнікова І. В., Ковальчук В. М., Салига Н. М. [за заг. ред. В. Стинської, Л. Прокопів]. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.

13. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. Київ : Кондор, 2008. 272 с.

14. Будак В. Д., Заскалета С. Г. Організація змішаного навчання в умовах викладання педагогічних дисциплін у закладах вищої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітій школах*. 2021. № 77, Т. 1. С. 125–129.

15. Дегтярьова Л. М., Буланкіна А. О. Активна форма навчального процесу з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2021. № 2 (340). Ч. 2. С. 277–286.

16. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. Сімферополь, 2011. 270 с.

17. Сабат Н. І., Сабат Н. В. Сучасні педагогічні технології у закладах загальної середньої та вищої освіти : навчально-методичний посібник для студентів ОР «магістр» спеціальності 231 Соціальна робота. Івано-Франківськ : НАІР, 2021. 208 с.

18. Стинська В. Методика викладання у вищій школі та тренінгові технології : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 260 с.

19. Шляхтун П. П. Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ : Академія, 2011. 224 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802
---------	--

	тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Сабат Надія Володимирівна
Контактна інформація викладача	+380969424163 nadiya.sabat@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Студент, який не виконав програму практики, відраховується з університету. Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то навчальним закладом йому надається можливість пройти практику повторно (в межах графіка освітнього процесу).
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

	<p>ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
<p>Невідповідна поведінка під час занять</p>	<p>Діяти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами, накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf</p>

Викладач

Сабат Н. В.